

Wf
740

Wf
740

B. F.
FERALIA

DIVIS MANIBUS

SERENISSIMI AC CELSISSIMI PRIN-
CIPIS AC DOMINI,

DN. FRIDERICI
VVILHELMI,

DUCIS SAXONIÆ, JULIÆ, CLI-
VIÆ AC MONTIUM, LANDGRAVII THURIN-
GIÆ, MARCHIONIS MISNIÆ, PRINCIPALI DI-
GNITATE COMITIS HENNEBERGÆ, COMITIS
MARCÆ ET RAVENSBERGÆ, DYNASTÆ RA-
VENSTEINI, RECORDATIONIS
FELICISSIMÆ,

MUSARUM SCHOLARUMQUE STA-
TORIS ET NUTRITORIS MUNIFICEN-
TISSIMI,

X. KL. MAJI

QVI DIES EST SERENITAT. EL. EMORTUALIS,
A SCHOLA ALTENBURGENSI
CELEBRANDA
INTIMAT

M. PAULUS MARTINUS SAGITTARIUS,
RECTOR.

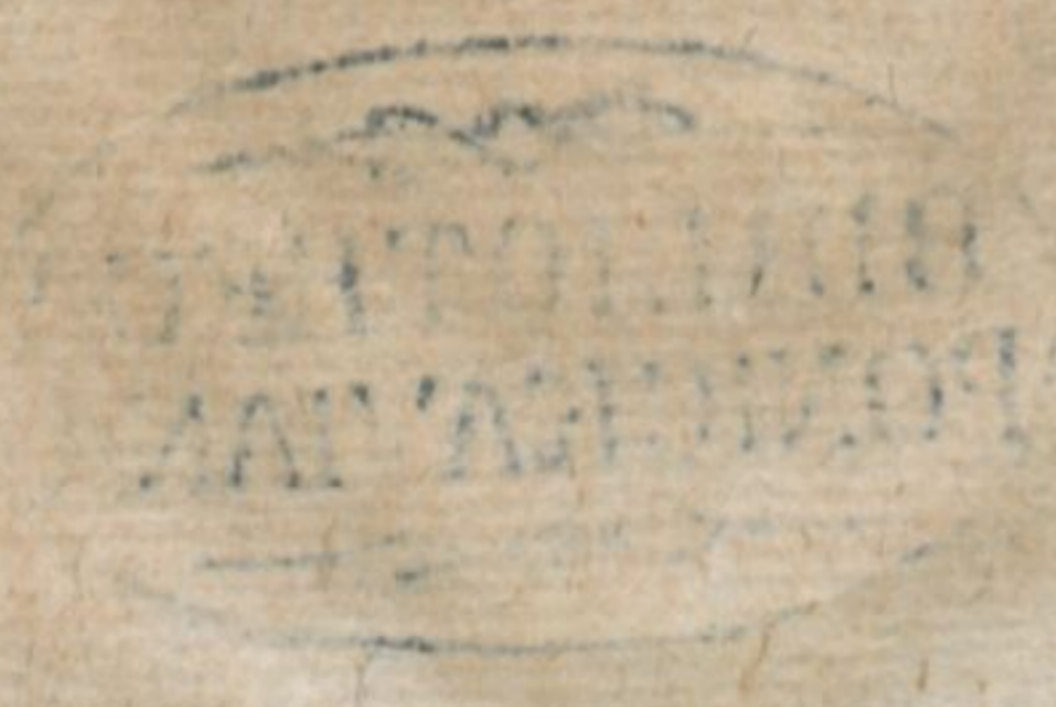
ALTENBURGI,
APUD GOTHOFREDUM RICHTERUM, TYPO-
GRAPHUM DUCALEM.

1,848.

24.

Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and appears to be a formal document or letter.

L. · B.
S.

Arios olim modos de-
functorum memoriam con-
servandi fuisse adhibitos, cana
docet Antiquitas. Quidam e-
nim ludis publicis demortui nomen atq; facta
posteritati commendabant, quales in Anchi-
sæ parentis honorem Aeneam habuisse refert
Virgilius l. v. Aen. Idem & de Græcis perhi-
bet Isocrates, qui in ludis Panathenaicis eorum,
qui pro patriâ occubuerunt, laudes decanta-
re solebant. Sic & de Romanis constat, quod
in Feralibus ludos instituerint, ut pluribus id
exponunt J. Lipsius l. i. saturn. ferm. c. 8. & e-
ruditisimus Joh. Kirchmannus l. iv. de Funer.
Rom. c. 9. Alii autem Mausoleis, Pyramidi-
bus, & sepulchris sumtuosis denatorum
famam æternitati consecrabant, quod Aegy-
ptiis potissimum usu venisse legimus. Ad hæc
nonnulli imagines statuasq; fato occumbenti-
um ex metallo vel marmore confectas in pu-
blica collocabant loca, ne eorum interiret me-
moria: quâ ratione Rolandum ex Berthâ foro-
re nepotem Carolus M. honoravit, ejusdem
statuam metallo constantem in quædam Sa-
xonix oppida ponendo. Nec defuerunt, qui
in mortuorum honorem festos unoquoq; an-

no constituerunt dies; sicut Romani Græcorum legentes vestigia die nono & decimo mensis Februarii sua celebrabant Feralia, quæ Iusta etiam & Parentalia salutantur, quibus defunctorum manibus inferiis, epulis ac ludis fuit parentatum, ut fufius id aperiunt Rudolph. Hospinian. de origine Festorum f. 67. & Cl. Kirchmannus c. l. c. 2. Porro nonnulli monumenta defunctorum adire, eaque coronis ac floribus ornare consueverunt, in quâ classe Græci & Romani reperiuntur, qui coronas laneas vel ex variis floribus contextas, quæ *ἐσώπης* vocabantur, & infulas, quas Tænias appellabant Romani, tumulo apponebant, liliisque, rosis, violis, amarantho & apio sepulchrum conspergebant: Quos quoque Christiani elapsis aliquot post Ecclesiae primordia seculis sunt imitati; si enim die Martyrum natali (ita appellatur dies, quò Martyres obierant) ad eorum accedebant sepulchra, eaque diversi generis floribus decorabant, ut ex Ambrosii Oratione in obitum Imper. Valentiniani, Hieronym. ad Pammachium, & Prudentio in Hymn. exequ. patet. Sic & quidam lucernas ac lampades in Sepulchrorum cippis suspenderunt, quod ab Aegyptiis primò fuisse factitatum ex Herodoto probat Kirchmann. c. l. c. 4. Ejus autem moris Romani felicissimi fuerunt æmuli, ut testatur Svetonius in vitâ Augusti c. 98. *Masgabæ*, inquit, *ante annum defuncti tumulum cum ex triclinio animadvertisset (Augustus) magna turba, multisque luminaribus frequentari. Nec ab eodem ritu recesserunt Christiani, qui ad Martyrum tumbas cereos ac lampades accenderunt, ob id à Vigilantio reprehensi,*
ut

ut ex Paulino Nolano, Gregorio Turinensi,
& Johanne Damasceno licet videre. Erant
quoque, quia ad mortui sepulchrum bovem im-
molabant, quod ipsum ad Miltiadis bustum in
Melissa Græci præstiterunt. Tandem non-
nulli defunctorum memoriam publicâ voce,
perennitati ibant consecratum, quod apud Ae-
gyptios, Judæos, Græcos, Romanos ac Ger-
manos in usu fuisse Historiarum & Antiquita-
tum comprobant scriptores. In Aegyptô ni-
mirum Regis defuncti vitam moresque sacerdos in
altô suggestu cõstitutus recensebat, teste Diod.
Siculo, l. 2. Bibl. c. 3. Sic apud Indos, referente
Alex. ab Alexandro l. iii. Gen. Dier. c. 7. multa
secula viguit mos, ut quum homo moritur, pro fo-
ribus domus Magistratus, cui hoc munus im-
pendebat, ante actam vitam moresque describat.
Græci quoque virorum illustrium & de Rep. be-
nè meritorum laudes in loco publico recita-
bant, ut de Atheniensibus id testatur Plato in
Menoxeno. De Romanis pleni sunt Historico-
rum libri, plenæ paginae. Eo enim honore mac-
tati leguntur Brutus, primus post exactos Re-
ges Consul, Sylla, Cornelia Julii Cæsaris uxor,
Julius Cæsar, Augustus, Tiberius, Julia Augu-
sta, Livia Augusta & plurimi alii. De Germanis
já audiemus. Verum enim verò nõ uno eodẽque
modo vitæ demortuorum ac gesta exponebantur;
Interdum enim hymni recitabantur ac carmina, ut
ad Martyrum sepulchra faciebant Christiani; Sic
& Germani Regum ac virorum clarorum bel-
la & actiones carminibus ac rythmis solebant
describere, eaque in locis publicis & privatis ca-
nere, cujusmodi aliquot Imperator Carolus

M. collegit, literisq; mādari curavit. Atheniēses quoq; in honorem Harmodii & Aristogitonis carmina in vicis & cōpitis proferebāt, quorum hoc erat initium *Ἀρμόδιος ἔλιπτο τέθνηκας*, i. e. neutiquā interiisti De Romanis idē testatur Cicero scribens inter epulas funebres à singulis carmina esse recitata, quæ laudes magnorū virorū complecterentur. Interdum autem sermone libero defunctis parentabatur, uti hujus rei egregium nobis præbent testimonium Romani, ut & Patres Ecclesiæ primitivæ, Eusebius, qui de morte Constantini M. Ambrosius, qui de obitu Valētiniani ac Theodosii Imperat. habuerūt sermones; Hieronymus, cujus orationes Nepotiano, Marcellæ, Paulæ, Licinio & Fabiolæ dictæ prostant. Sic & hūc pertinent Basilii M. Sermones funebres in funere fratris, Pulcheriæ & Placillæ, ut & Gregorii Nazianzeni in memoriam Basilii ac Cæsarii instituti. Ut nihil dicam de Gregorii Nysseni orationibus. Sed quò meum dirigo arcum, dum in recensendis defunctorum memoriā ad posteros propagandi modis prolixior paulo fui, atq; par erat. Scilicet cū dies hodiernus, quem Deus omnibus, det felicem, ejusmodi rei nobis reducat memoriam, quæ largam lugendi plangendiq; nobis suppeditat [o utinam non suppeditaret!] materiam hoc ipsum scribendi officium est susceptum. Neq;ve enim quempiam latere arbitror, die XXII. Aprilis anni elapsi SERENISSIMUM AC CELSISSIMUM PRINCIPEM AC DOMINUM, DOMINUM FRIDERICUM WILHELMUM, DUCEM SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ AC MON-

MONTIUM, COMITEM PROVINCIALEM
THURINGIÆ, COMITEM LIMITANEUM
MISNIÆ, PRINCIPEM HENNEBERGÆ, COMI-
TEM MARCÆ AC RAVENSBERGÆ, DYNA-
STAM RAVENSTEINII, MEMORIÆ LAUDA-
TISS. PRINCIPEM AC DOMINUM NO-
STRUM QVONDAM CLEMENTISSIMUM,
Ecclesiæ ac Scholarum Tutanum, & Rei-
publicæ Statorem optimum, (de quo illud
Spangenbergii iudicium, quod de Bertholdo
Comite Hennebergensi tulit, scitè possumus
dicere: Fuit expetitus summis, exoptatus
æqualibus & dilectissimus subditis.) Natu-
ræ, ut erat necesse, placidè concessisse, relicto
acerbo apud suos desiderio. Quoniam ve-
rò tanti Principis virtutes, & illustria in Remp.
merita, ut & insignis erga Lyceum nostrum
munificentia jure quodam optimo exigunt,
ut ab oblivione situq; vindicentur, licet per
se illa sint majora & augustiora, quam ut à
temporum injuria possint superari: En! Scho-
la nostra ex carceribus, quibus hætenus
inclusa tenebatur, prorumpit, & ut pie-
tatem ac gratitudinem suam Optimo Nutri-
tori & Patrono exhibeat, quam maximè est
sollicita. Quâ autem ratione id ipsum exfol-
veret, dubia primò hæsitavit; Num enim
ludis, Mausoleis & Sepulchris, num verò
publica voce anniversariam Seren. Principis
celebraret memoriam, invenire statim non
potuit: Tandem tamen re probè deliberata,
quodq; sumptibus ferendis fit impar, qui lu-
dis exhibendis, & Mausoleis ac sepulchris ex-
struendis impendi debent, decrevit, ut in publi-
co

X. JOHANNES Schulze / Altenburgensis Seren. Prin-
cipem Pium & Ecclesiarum fuisse Patronum docebit.

XI. MICHAEL Weber / Altenburgensis, Seren. Princi-
pem prudentiâ fuisse insignem demonstrabit.

XII. TOBIAS Gruner / Altenburgensis, edisseret, quàm
Justus fuerit Seren. Princeps.

XIII. CHRISTIANUS Härtel / Altenburgensis, ob o-
culos ponet Ser. Principem Clementem.

XIV. GOTHOFREDUS Lehmann / Leisnicio-Myfus
introducet Seren. Principem pacis amantem.

XV. JOH. CASPAR Angermann / Altenburgensis, ver-
ba faciet de Seren. Principe Liberali ac Munifico.

XVI. HEINRICUS Schmaltz / Altenburgensis, recense-
bit, Seren. Principem fuisse Temperantem, Modestum, Co-
mem, atqve Veracem.

XVII. GOTHOFREDUS MATHESIUS, Oderâ-
Mifn. Serenis. Principem describet ut Maritum ac Paren-
tem.

XIIX. JOHANNES CRASSELLIUS, Wernsdorf-
fensis Mifn. Seren. Principem Consiliariis fidisqve Ministris
fuisse præditum ostendet.

XIX. JOH. GEORGIUS Geyer / Arnolds-gruna-Va-
riscus, Ser. Principem magnum Musarum Scholarumq; ex-
titisse Meccenatem decantabit.

XX. CHRISTIANUS Schumann / Salfeldensis Thu-
ringus proferet Ser. Principem ægrotantem & placidè mo-
rientem.

XXI. CHRISTOPHORUS ERNESTUS Arnoldt /
Altenburgensis, Seren. Principem fuisse Felicissimum dicet.
Tandem &

XXII. JOHANNES Müller / Mühlâ-Varisc. EPILOGUS,
qvi omnes consolabitur subditos, & à luctu
eorum animos avocabit, cum Serenissimi ac
Celsissimi Tutores, Dominus JOHANNES

B

GE-

GEORGIUS II. Elector Saxoniae, & Burg-
 gravius Magdeburgi, & Dominus MAURI-
 TIUS, Postulatus Episcopatus Naumbur-
 gensis & Cizensis Administrator, Duces Sa-
 xoniae, Juliae, Cliviae, ac Montium &c. Princi-
 pes ac Domini nostri Clementissimi, optimè
 & felicissimè Rempubl. administrant, quos
 ut prospitet DEUS bono Ecclesiae ac Reipubl.
 vovebit. Sic & subditos eriget, quòd Se-
 ren. Princeps, *ὁ τῆς δόξης μνήμης* virtutum suarum ac
 terrarum hæredem, ac æmulum relique-
 rit felicissimum, SERENISSIMUM AC CELSIS-
 SIMUM PRINCEPEM AC DOMINUM, DO-
 MINUM FRIDERICUM WILHEL-
 MUM, DUCEM SAXONIAE, JULIAE, CLI-
 VIAE AC MONTANIAE, PRINCEPEM AC DO-
 MINUM NOSTRUM CLEMENTISSIMUM,
 Principem Juventutis optimū ac subditorum
 delitium, quem DEUS in spem familiae, de-
 licias domus & materiã pulcherrimæ in majus
 proficientis expectationis conservet, patriisq;
 admoveat terris. Tandem gratias aget Audi-
 toribus, Actumq; funebrem claudet antiquo
 ILICET.

Atq; hi sunt declamantes, hic est typus A-
 ctus nostri lugubris. Quod superest, Vos, Pa-
 troni ac Musagetæ honoratissimi, submissè, cõ-
 pello, ut hoc die & ad diem Jovis sequentis se-
 ptimanæ, qui erit 28. hujus mensis, frequentes
 faventesq; confluatis, & Feralia vel anniverfa-
 riam Optimi Patris Patriæ memoriam nobis-
 cum celebretis. Pluribus vestrum accessum stu-
 diumq; non excitabo verbis, cum sua cuiq; pie-
 tas

tas satis stimuli ac incitamenti præbere posse videatur; Ea siquidem Serenissimi Principis, recordationis felicissimæ, in Rempubl. & vos sunt merita, ut vel integros dies, nedum unam horam meditationibus de ejus vita impendere nullus, qui sapit, dubitet. Va-

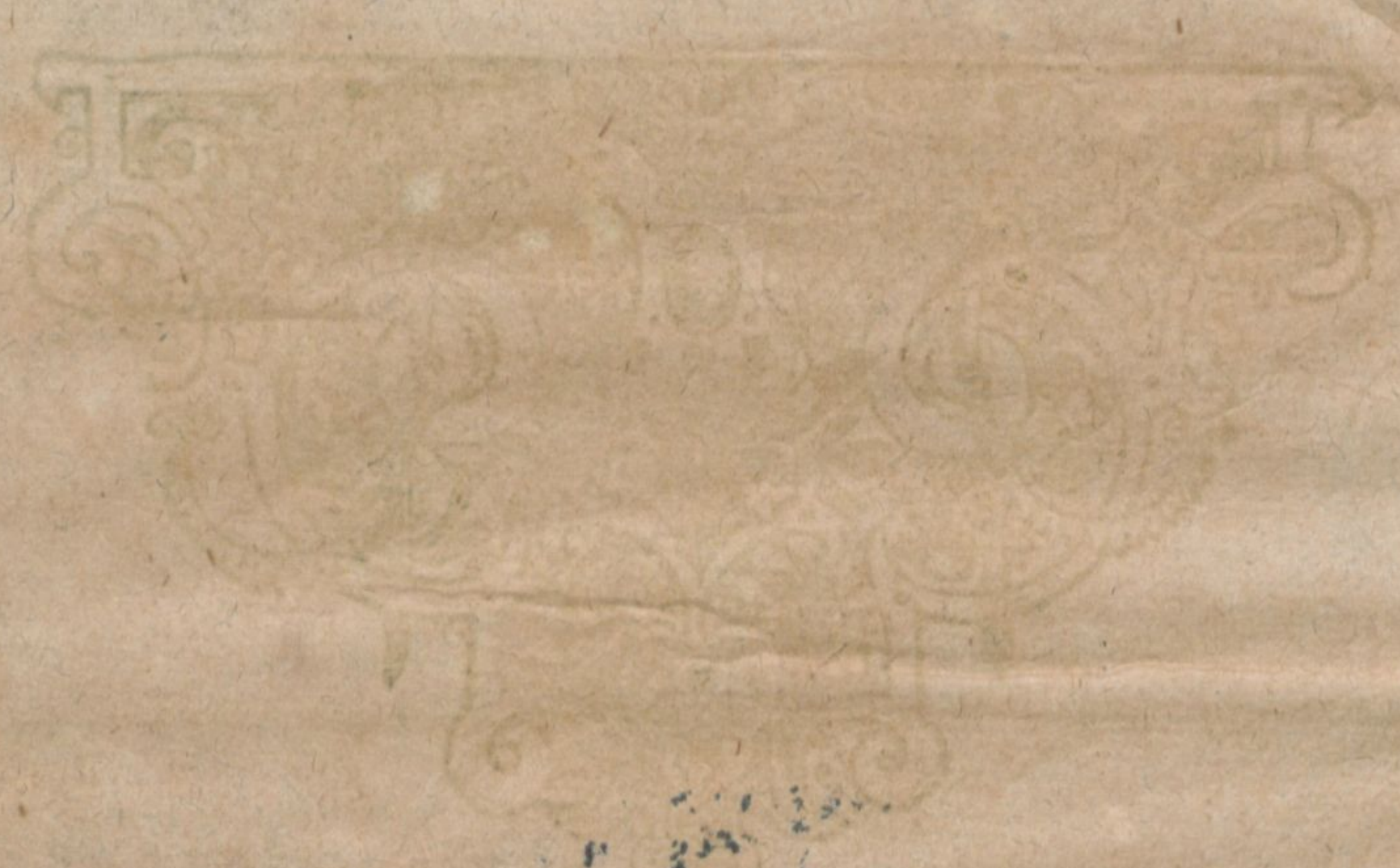
lete. P.P. d. XXII. April. A. C.

CIO IOC LXX.

1770 J

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

ULB Halle

3

004 975 502

V077

Wf
740

B. F.
FERALIA

DIVIS MANIBUS
SERENISSIMI AC CELSISSIMI PRIN-
CIPIS AC DOMINI,

**DN. FRID
VVILHE**

**DUCIS SAXONIAE
VIAE AC MONTIUM, LANGI-
GIAE, MARCHIONIS MISN-
GNITATE COMITIS HENRI-
MARCÆ ET RAVENSBER-
VENSTEINI, RECTORIS
FELICISSIMI**

**MUSARUM SCHOLAE
TORIS ET NUTRITORIUM
TISSIMI**

**X. KL. MARTII
QUI DIES EST SERENITATIS
A SCHOLA ALTE
CELEBRATIONE
INTIMA**

**M. PAULUS MARTINUS
RECTOR**

**ALTENBURG
APUD GOTHOFREDUM
GRAPHUM DV...**

BIBLIOTHECA
PONICKA

Arthg

1,848.

24.